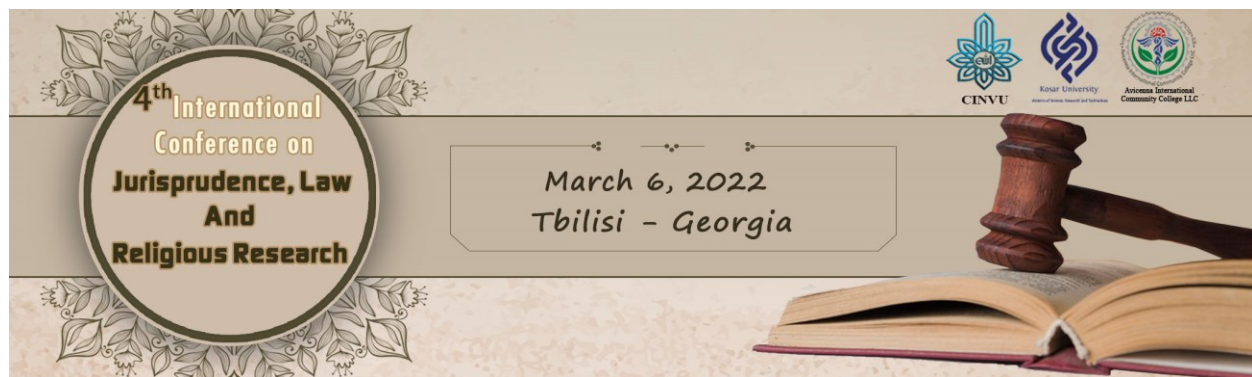

بررسی آرا فقهی در باب قصاص شرکا در مشارکت در قتل

زهرا شوکتی احمدآباد^۱

۱-دانشجو دکتری حقوق جزا و جرم‌شناسی پردیس بین المللی کیش دانشگاه تهران

چکیده

مشارکت در قتل، شرکت افراد مختلف در عملیات اجرایی قتل به صورتی است که نتیجه به عمل هر یک از آنها منتسب باشد. این موضوع یکی از مباحث مطروحه در فقه و قانون است. هرچند مجازات قتل در قانون و فقه اسلامی قصاص منظور شده است اما مسئله قصاص در مشارکت در قتل که نیازمند وجود مباشران متعدد است با تردید روبروست. فقهای مختلف شیعه و سنی در این باره اقوال مختلفی دارد که نظرات آنها به طور کلی به چهار دسته تقسیم می‌شود. در میان این اقوال برخی از آنان به جواز قصاص جماعت در برابر واحد معتقدند که در این میان برخی از آنان با شرط رد فاضل دیه و برخی بدون لزوم چنین شرطی آن را پذیرفته‌اند. در مقابل برخی نیز امکان قصاص را به طور کلی مردود بیان می‌کنند و هر گروه استدلال‌ات خود را دارند. در میان این دیدگاه‌های چهارگانه، نگاه مقرون به ثواب، که مورد پذیرش قانونگذار ایران نیز هست، دیدگاه فقهای مشهور امامیه می‌باشد که بر مبنای آن قصاص تمامی شرکا در برابر یک نفر مجاز دانسته شده است. البته شرط مذکور در این دیدگاه پرداخت فاضل دیه برای قصاص تمامی قاتلین است. قانونگذار ایران با ذکر این مطلب در ماده ۱۲۵ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ حکم موضوع قصاص شرکا در قتل یک نفر را روشن ساخته است.

واژگان کلیدی: قتل عمد، شرکت در قتل، فقه، قصاص، مشارکت در جرم